

verwacht van het contact, dat met de ministerieele bureaux verkregen zal worden, wanneer de zetel van het hoofdbestuur naar den Haag is overgeplaatst. Toegegeven dient natuurlijk te worden, dat de invloed van dr. SIKKEL bij de verschillende bureaux aanzienlijk is geweest, niet alleen door de omstandigheden, maar voornamelijk door het gewicht van zijn persoonlijkheid. In hoeverre die invloed heeft doorgewerkt, is natuurlijk niet te schatten, maar m. i. is het hoogst twijfelachtig, of in de toekomst een ambtenaarstrio, levenslang zetelend in dezelfde functies, welkome gasten bij de departementen zullen zijn. Ik vrees het tegendeel en verwacht zeer weinig nut van hun optreden.

Zijn de verschillende sociale wetten, die in voorbereiding zijn, in het parlement behandeld, dan is een meer rustige periode te verwachten, die m. i. veel minder werk zal geven. Allicht zal men dan komen tot het zoeken naar het werk, tot „agiteeren”.

Decentralisatie in dier voege, dat de besturen der verschillende organisaties van onze Maatschappij, C. O., S. V. en hoe zij verder mogen heeten, volkomen zelfstandig zullen kunnen handelen, waardoor veel zorgen van de schouders van het hoofdbestuur worden afgenomen, lijkt mij noodzakelijk. Geeft men daarbij den hoofdbestuurder-secretaris een hoogere bezoldiging en legt men beslag op zijn volle arbeidskracht, verstrekt men hem, desgewenscht, meer hulp, dan acht ik de leiding van onze Maatschappij voldoende verzekerd.

Wil men ook daadwerkelijk invloed uitoefenen, dan kieze men den weg, reeds door vele vereenigingen bewandeld en zorge men voor een dokterscandidaat in de Tweede Kamer. De onder-officieren, die hun bijzondere belangen bepleit wilden zien, hebben hetzelfde gedaan en hebben hun woordvoerder in de Tweede Kamer gevonden. Zoo zijn er meer organisaties. Dr. SIKKEL ware m. i. de aangewezen candidaat. Slechts wanneer onze stem in het parlement gehoord kan worden, houdt men rekening met onze wenschen en verlangens, vooral ook, omdat voor een Kamerlid de weg naar het kabinet van den minister zeer kort en gemakkelijk is.

Amsterdam, 5 Mei 1920.

M. DE HARTOGH.

ONZE MAATSCHAPPIJ.

Mijn voornemen was om na bespreking der voorstellen van het hoofdbestuur in sommige groepen van afdelingen, de gerezen bezwaren te behandelen in het *Tydschrift*.

Maar nu maken sommige heeren in hun ingezonden stukjes het toch wel wat bar. En al moge voor den opmerkzamen lezer het gebrek aan deugdelijkheid der bewijsvoering niet verborgen blijven onder den omhaal van zooveel, dat niets ter zake doet en voor hem verdachtmaking geen opbouwende critiek kunnen vervangen, een kort verweer verdraagt geen uitstel.

De heer BURGER ging te keer tegen de inrichting van een bureau (dat eigenlijk niets anders is dan een bezoldigd tweede voorzitter, een secretaris en tweede secretaris-jurist) en riep de herinnering op aan de Haagsche crisisbureaux. Als afschrikwekkend voorbeeld. In de afdelingsvergadering van Amsterdam heeft hij verklaard, dat een onheusche gedachte bij het schrijven van zijn stukje hem vreemd was. Ik nam dit op zijn verklaring dadelijk aan. Intusschen laat zijn tweede stukje den indruk, dien hij wekte, bestaan.

En nu komt zoowaar de heer VAN RIJNBERK, oud-voorzitter der Maatschappij, en vaart uit tegen den Haagschen geest, die de voorstellen ingaf, spreekt van onfrisheid, van grootspraak in de toelichting, en weet het zelfs klaar te spelen het denkbeeld der bezoldigde functionarissen van het dagelijksch bestuur, te vereenzelvigen met het begrip: regeeringsmachinerie. Tot slot een hoezee voor den Amsterdamschen geest.

Moet deze tegenstelling van Amsterdamschen en Haagschen geest dienst doen als *Schibboleth*, om onergdenkende Amsterdamsche dokters saam te brengen tot aaneengesloten verzet tegen de voorstellen?

In de afdelingsvergadering van Amsterdam had de heer BURGER niet het succes,

waarop hij blijkbaar had gerekend. La mort sans phrase kon hij niet bewerken. En menig Amsterdammer vond de voorstellen, bekeken uit het oogpunt van Maatschappijbelang, nog wel de moeite van latere ernstige overweging waard.

De echte Amsterdamsche geest is mij lief. Dit weet de heer VAN RIJNBEEK, en hij kon vermoeden, dat ik niet dan uit noodzaak mij met het voorstel van het hoofdbestuur vereenigde om den zetel der Maatschappij te verplaatsen. Maar laat de heer VAN RIJNBEEK bewijzen, dat de Maatschappij onder de tegenwoordige omstandigheden geen nadeel lijdt, door in Amsterdam inplaats van in den Haag te wonen. In de algemeene vergadering zal ik aantoonen, dat dit nadeel niet uitblijft. De Amsterdamsche geest, ik miste hem in het stukje van den heer VAN RIJNBEEK.

Als ik aan Amsterdam denk, denk ik: „*Aen d'Amstel en aan 't Y daer doet sijn heerlyck ope*”; dan denk ik aan inzicht, aan ondernemingsgeest, aan gevoel van eigenwaarde, aan ruimte. Doch de heer VAN RIJNBEEK liet zijn blik niet gaan langs den stroom tot over Pampus; hij keek naar 't Westen en zijn stukje kreeg den geest van *Holland op zijn smalst*. Alles herinneringen aan het oude particularisme, splijtzwan in onze volkseenheid. Onze Maatschappij lijdt nood! Niet nu, niet verleden jaar, maar al jaren. Wat haar helpen kan is wat ons allen moet gemeen zijn: Hollandsche geest, die durft, na rustig beraad.

Ten slotte enkele vragen aan den heer VAN RIJNBEEK ter overweging:

Waaraan is de invloed van den Amsterdamschen geest op het beleid onzer Maatschappij, en in het bijzonder op haar bureau, dat onder dagelijkschen invloed van dien geest bestaat, merkbaar? Laat ons vragen: in de laatste tien jaren.

Wat deed de Amsterdamsche geest, meer dan andere geesten, voor het vereenigingsleven der Nederlandsche geneeskundigen? De Maatschappij stichten deed hij niet. Dit deed RAMAER met den Haagschen dokter EVERS; na het woord uit Zutphen. Wat deed de Amsterdamsche geest om de inzinking der Maatschappij onmiddellijk na 1865 te verhoeden?

Het is waar, het was zoo ongeveer de tijd, waarin THORBECKE de hartader van het land verweet, dat zij 'flauw klopte.

De geest was dus door algemeene inzinking, ook op ons terrein verontschuldigd.

Wat deed de Amsterdamsche geest om de uitbanning der geneeskundige sectie-vergaderingen te verhinderen? De vergaderingen, die in 1903 zijn hersteld, maar niet op aanstichting van Amsterdam.

En dan, door welke teekenen kan men in de geschiedenis van ons geneeskundig vereenigingsleven, de werking van den Amsterdamschen geest onderkennen, zoo dikwijls Amsterdammers op den voorzittersstoel invloed op het werk onzer Maatschappij konden oefenen?

En nu genoeg van de stedelijke geesten. Ik beoog niets anders dan het belang van onze Maatschappij en van onzen stand te bevorderen naar mijn beste kracht. Wie met mij verschilt in de keuze der middelen, spare geen critiek.

De voorstellen van het hoofdbestuur mogen alleen uitgevoerd worden, indien de overgrootste meerderheid der Maatschappijleden zich er mede vereenigt.

Maar wie aan het ziekbed komt, kome alleen voor het belang van den patiënt, en hij zij geen medicijnmeester met leege handen.

's-Gravenhage, 8 Mei 1920.

A. SIKKEL.

HET VOORSTEL B VAN HET HOOFDBESTUUR.

I.

Aangezien verscheidene tegenstanders van het hoofdbestuursvoorstel naar de pen grepen, zij hier een voorstander aan de beurt.

Vooreerst moet mij uit de pen, tegenover een schrijvende uitlating van den eerste hunner: dat het hoofdbestuur lichtvaardig met den vrede zou omspringen, dat het de plicht is van elk bestuur, ondanks te verwachten verzet, datgene voor te stellen, wat